

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1130/11
23.11.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у правној ствари тужиоца С.М. из Б.П, чији је пуномоћник А.М, адвокат из С, против тужене Републике Србије - Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво - Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж бр. 3789/10 од 23.06.2011. године, у седници одржаној 23.11.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж бр. 3789/10 од 23.06.2011. године и пресуда Општинског суда у Новом Саду П бр. 2279/09 од 10.07.2009. године, па се ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиоца С.М. из Б.П. у односу на тужену Републику Србију, којим је тражена исплата разлике између припадајућег и исплаћеног дела примања по основу допунске личне инвалиднине, ортопедског додатка и допунске заштите за период од 01.10.1999. до 01.03.2006. године, са припадајућом законском затезном каматом.

У осталом делу (досуђене накнаде на име допунске заштите за март 2006. године у износу 2.171,32 динара, са законском затезном каматом од 15.04.2006. године до коначне исплате) ревизија тужене се ОДБИЈА, као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Новом Саду П бр. 2279/09 од 10.07.2009. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор месне надлежности суда. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев, па је ставом трећим изреке тужена обавезана да тужиоцу на име разлике између припадајућег и исплаћеног дела инвалидских примања на име личне инвалиднине за период од 01.10.1999. до 31.03.2002. године исплати износ од 16.378,00 динара, на име ортопедског додатка за период од 01.10.1999. године до 31.03.2002. године износ од 7.897,00 динара и на име допунске заштите за период од 01.10.1999. до 31.03.2006. године исплати 84.741,98 динара, све са законском затезном каматом на појединачне месечне износе почев од 01-ог у наредном месецу за претходни месец. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка од 13.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж бр. 3789/10 од 23.06.2011. године, првостепена пресуда је преиначена у ставу трећем изреке у делу којим је одлучено о законској затезној камати на досуђене износе, тако што је за период од 01.10.1999. до 31.03.2006. године досудила тужиоцу законску затезну камату почев од 16-ог у месецу до исплате (уместо од 01-ог у месецу), док је у преосталом делу жалба тужене одбијена и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

По општим правилима (члан 394. ЗПП) ревизија у овој парници (имајући у виду висину потраживања) не би била дозвољена. Апелациони суд у Новом Саду је нашао да у конкретној правној ствари, с обзиром на вредност предмета спора од укупно 108.016,98 динара, нема места примени одредбе члана 395. ЗПП, јер према члану 478. став 6. ЗПП у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија. Међутим, ревизијски суд сматра да је у конкретном случају потребно размотрити питања од општег интереса и уједначити судску праксу.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП и нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем Општинске управе од 18.08.2000. године признато својство ратног војног инвалида V групе са правом на ортопедски додаток III степена

почев од 01.11.1999. године, а тужена је била обавезна да му на име месечног новчаног примања на име личне инвалиднине, на име ортопедског додатка и на име допунске заштите, исплаћује одређени проценат од износа просечне нето зараде по запосленом у привреди РС, за месец за који се врши исплата. За период за који постоји дуговање тужене, тужиоцу су исплаћивани износи мањи од законом прописаних па је утврђено да је разлика између дугованог и исплаћеног дела износа на име личне инвалиднине у утуженом периоду укупно 16.378,00 динара, на име ортопедског додатка 7.897,00 динара и на име допунске заштите укупно 84.741,98 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и тужиоцу досудили тражену накнаду за цео тражени период, закључивши да приговор застарелости потраживања није основан, јер се не ради о повременим потраживањима из члана 372. ЗОО, за која је прописано да застаревају за три године. Према њиховом становишту, у конкретном случају се ради о потраживањима која нису унапред позната и чија се висина мења сваког месеца, па се на таква потраживања примењује општи рок од десет година од доспелости сваког месечног примања из члана 371. ЗОО.

Погрешно је становиште нижестепених судова да је приговор застарелости потраживања у целини неоснован и да у конкретном случају треба применити општи застарни рок из члана 371. ЗОО (десетогодишњи рок застарелости).

Наиме, општи застарни рок из цитиране одредбе примењује се само ако „законом није одређен неки други рок“.

Накнада за допунску заштиту (допунска лична инвалиднина и накнада за време незапослености) имају карактер повремених потраживања, јер се према члану 28. и 51. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ" бр. 24/98 и 29/98), одређују у месечним износима. Према члану 71. истог закона исплаћују се по протеклу истека месеца за који се исплата врши. На основу члана 372. став 1. у вези са чланом 379. став 2. ЗОО, потраживања повремених давања која доспевају годишње и у краће одређеном временском периоду (повремена потраживања), застаревају за три године од доспелости сваког појединачног давања.

Коначним и правноснажним решењима органа управе, тужиоцу су признате накнаде за допунску заштиту и за време незапослености, које тужена у спорном периоду није исплаћивала у признатом износу, већ је без законског основа ускратила пуну исплату.

Имајући у виду моменат подношења тужбе - 16.03.2009. године и делимичну основаност истакнутог приговора застарелости, потраживање је застарело за период од 01.10.1999. до 01.03.2006. године, па је тужбени захтев у том делу одбијен као неоснован.

У осталом делу од 01.03.2006. године, потраживање није застарело, па како висина неисплаћеног потраживања није спорна, то је ревизија делимично одбијена као неоснована.

На основу члана 407. став 1. и члана 405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија,

Власта Јовановић, с.р.